

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Järnvägsföreningen i Lerum verksamhetsåret 2020

Coronapandemin har starkt påverkat verksamheten under året. Internetmöten, telefonkontakter, brevutskick har dominerat insatserna. Planerade aktiviteter har fått ställas in eller ändras.

Konstateranden

- Västra Stambanan Göteborg-Stockholm är Sveriges viktigaste järnväg.
- Västra Stambanan är den enda direkta spårbundna länken mellan Göteborg-Stockholm.
- Västra Stambanan mellan Göteborg-Alingsås är Sveriges värsta flaskhals.
- Utbyggnaden av Västra Stambanan kan vara klar omkring 2030.
- Göteborgs hamn, tillika Nordens viktigaste hamn, är helt beroende av Västra Stambanan för att kunna vidareutvecklas.
- Trafikverket har i gällande plan uppdraget att lämna förslag på åtgärder angående kapacitet, punktlighet, robusthet, säkerhet och restider till nästa planperiod, dvs nu.

Utgångspunkter för Järnvägsföreningens verksamhet

- Västra Götalandsregionens målbild är att restiden mellan Göteborg-Stockholm skall vara 2 tim 30 min och att sträckan Göteborg-Alingsås skall vara utbyggd till år 2030.
- Lerums kommuns samtliga politiska partier [ej (v)] har ställt sig bakom en dragning av nya spår i en tunnel norr om Aspen.
- I Västra Stambanegruppen (VSG) är man överens om att prioritera sträckan Göteborg-Alingsås.

Järnvägsföreningen

Valda till styrelsen för år 2020: Björn Stahre, ordförande, Lennart Wassenius, vice ordförande, Sven Borei, Bengt Bohlin, Karin Poulsen, Leif Schjött, Margareta Tistrand och Wolfgang Tistrand.

Revisorer är Christer Pedersen och Inga-Lill Schwartz.

Revisorsersättare är P-O Sundberg och Manne Österberg

Valberedning är Esbjörn Holmén (sammankallande) och Gisela Möller-Borei.

Medlemsavgiften är 150 kronor under 2020 (familjeavgift 200 kronor).

Styrelsen har utsett Wolfgang Tistrand till kassör och medlemsansvarig och Sven Borei till sekreterare.

Vid årsskiftet uppgick antalet betalande medlemmar i föreningen till 110.

Styrelsens sammanträden

Styrelsen har under året ställt in flera av sina fysiska möten och istället träffats via internet. Fysiska möten har hållits:

200225 (efter årsmötet)
201020

Interimsprotokoll har skrivits av sekreteraren som ett sätt att informera om pågående aktiviteter. Dessa godkändes av styrelsen i oktobermötet.

Viktigare aktiviteter och möten

På grund av coronapandemin har verksamheten under året varit annorlunda.

Bengt Bohlin har gjort en sammanställning av Föreningens olika utredningar i järnvägsfrågan (se Föreningens hemsida). Denna promemoria har efterhand distribuerats i ett par större utskick via e-post till centralt placerade beslutsfattare i riksdag, regering, näringslivet, organisationer.

Styrelsen har fortsatt att informera politiker och tjänstemän på lokal, regional och central nivå om behovet av två nya spår mellan Göteborg och Floda.

Viktigare aktiviteter och kontakter har varit:

- 200215 Foldern "Göteborg-Stockholm, 2 timmar och 30 minuter", presenteras
- 200225 Årsmöte med konstituerande möte. Inbjuden talare var av Jonas Karlsson som informerade om projektet Oslo - Stockholm 2.55
- 200303 Liberaler och centerpolitiker i Alingsås (19 st) om utbyggnaden av Västra Stambanan. *Lennart Wassenius och Björn Stahre*
- 200617 Magnus Bengtsson, Trafikverket. Informationsmöte (Skype) med 22 deltagare om bristanalys Västra Stambanan. *Lennart Wassenius och Björn Stahre*
- 200825 Maria Sigroth, GöteborgsRegionen om Målbild tåg 2028. *Lennart Wassenius och Björn Stahre*. (Teams-möte)
- 201111 Webbinarium Reväst. Ny planeringshorisont för Västsverige. *Lennart Wassenius och Björn Stahre*.
- 201111 Skype-möte med Jörgen Einarsson och Bengt Rydhed, Trafikverket. *Lennart Wassenius och Björn Stahre*
- 201118 Utskick till ett 60-tal av remissinstanserna angående Trafikverkets inriktningsunderlag med kompletterande information om Västra Stambanan.
- 201220 Utskick till 100-tal mottagare (bl.a infrastrukturminister Tomas Eneroth, Riksdagens trafikutskott, SJ, Mtr, Green Cargo, politiska partier) av promemoria om utbyggnaden av järnvägen, broschyr (feb 2020) samt folder "På nya spår"

Hemsida och fotodokumentation

Föreningens hemsida har adress: **www.ilerum.com**. Besök gärna hemsidan eller kontakta Karin Poulsen. På hemsidan finns även de rapporter som hänvisas till i texten samt aktuella händelser.

Kontakter med massmedia

Artiklar har skrivits om järnvägsfrågan. Dessa har publicerats i de viktigare tidningarna utmed Västra Stambanan samt i Lerums Tidning och Floda Nyheter. En intervju med Järnvägsföreningen har gjorts i Dagens Industri.

Insändare med Lennart Wassenius och Björn Stahre som undertecknare har publicerats i tre tidningar enligt följande:

Lerums tidning: "Hög tid att bygga bort Sveriges värsta flaskhals".

Alingsås tidning: "Västra Stambanan den enda järnvägen mellan Göteborg-Stockholm."
Skaraborgs Allehanda (SLA): "Länken mellan Göteborg - Stockholm".

Vid fyra tillfällen har annonser införts i tidskriften Nordisk Infrastruktur. Annonserna har verksamt bidragit till att föreningens budskap numera är välkänt i breda kretsar och att

föreningens karta i annonsen blivit ett etablerat varumärke. I oktober reviderades texten i annonsen med en direkt uppmaning: "Hög tid att bygga bort Sveriges värsta flaskhals". Föreningen har upphandlat fortsatt införanden i tidskriften "Nordisk infrastruktur" under hela år 2021.

Styrelsen har beslutat prova de möjligheter ett Twitter-konto erbjuder.

Yttranden

- 200531. Yttrande till GöteborgsRegionen över Målbild tåg 2028
- 201216. Yttrande till regeringen angående inriktningsunderlag inför transportinfrastrukturplaneringen 2022-2033

Västra Stambanegruppen (VSG)

Kommunerna utmed Västra Stambanan fram till Södertälje medverkar nu i VSG och samtliga är positiva till en utbyggnad av Västra Stambanan Göteborg - Alingsås och med en dragning norr om Aspen. Lennart Wassenius är ledamot i VSG. VSG har under året omorganiserat sig. Skaraborgs kommunalförbund har övertagit kanslifunktionen efter Skövde kommun.

Alternativ finansiering

Frågan om finansieringen av Västra Stambanan Göteborg-Alingsås bedömer Järnvägsföreningen vara starkt kopplad till frågan om utbyggnaden av Götalandsbanan. Ett försiktigt intresse hos myndigheterna har börjat skönjas i fråga om alternativ finansiering.

Föreningen har genom Bengt Bohlin beräknat den samhällsekonomiska nyttan med tunnelförslaget (Reviderad rapport 2017-10-03, se hemsidan). Beräkningarna är begränsade till restidsvinster samt vissa driftskostnader. Den sammanlagda nyttan har beräknats till omkring 15 mdr kronor vilket är mer dubbelt så mycket som investeringen ca 7 mdr kr. Resultatet i form av en netto/nuvärdeskvot (NNK) har beräknats till omkring 1,2 vilket visar att projektet är mycket lönsamt. Adderas andra faktorer till nyttan (färre trafikolyckor, miljöeffekter, utbyggnad av stationssamhällen, lägre rasrisker mm), förstärks nyttan av tunnelalternativet ytterligare.

Tunnelprojektet är en så lönsam investering att den kan finansieras vid sidan av statsbudgeten genom lån på öppna marknaden. En möjlig utgångspunkt i modellen är ett biljettprispåslag om 50 kronor för fjärrtågsresenärerna och att godsoperatörerna bidrar med ett visst belopp per godståg. Vidare förutsätts att staten årligen skjuter till 200-500 milj kronor under utbyggnaden (ca fem år). Hela investeringen skulle då kunna vara betald inom 15-20 år. Järnvägsföreningen har presenterat resultaten i en rapport "Hybridfinansiering av tunnelutbyggnaden. 2018"

Buller och vibrationer

Föreningen bevakar genom Leif Schjött ständigt frågan om buller och vibrationer.

Trafikverkets infrastrukturplan för 2018-2029

Regeringen fastställde planen i juni 2018. Investeringsmedel för nya spår Göteborg-Alingsås saknas. Emellertid finns en generell skrivning att "Stambanan behöver åtgärdas" i en särskild bilaga till planen.

Planen kommer att revideras först 2022. Föreningen har påpekat att hela sträckan Göteborg – Alingsås måste tas med i planen. Om en etapputbyggnad skulle bli aktuell, så skall etappen Göteborg-Floda/Håvared prioriteras. Om medel inte kan frigöras i statsbudgeten måste alternativa finansieringslösningar prövas för etappen Göteborg-Floda/Håvared.

Styrelsens förslag

Styrelsen föreslår att inriktningen för den fortsatta verksamheten är:

- att** arbeta för att den nationella infrastrukturplanen kompletteras med två nya spår i tunnel norr om Aspen på sträckan Göteborg-Alingsås,
- att** arbeta för att Trafikverket snarast påbörjar en lokaliseringsutredning för utbyggnaden av hela sträckan Göteborg-Alingsås.
- att** vid en eventuell etapputbyggnad skall sträckan Göteborg-Floda/Håvared byggas först.
- att** utbyggnaden till största delen finansieras med passageraravgifter vilket innebär ett mindre påslag på fjärrtågsbiljetten under en begränsad tid.

Lerum 2020-12-31

Björn Stahre
ordförande

Lennart Wassenius
vice ordförande

Bengt Bohlin

Sven Borei

Karin Poulsen

Leif Schjött

Margareta Tistrand

Wolfgang Tistrand